

Тому, можна з впевненістю сказати, що іде постійне зростання кількості інновацій. Ось чому, концепція інноваційного маркетингу повинна бути провідною концепцією сьогодення, яка допоможе українським підприємствам здійснити різкий прорив у своїй діяльності і перейти на якісно новий рівень розвитку. Це дозволить вітчизняним підприємствам вийти з тієї кризи, у якій вони перебувають нині, а за допомогою інноваційних розробок зайняти лідерські позиції на ринку та досягнути певного рівня конкурентоспроможності.

Інноваційний розвиток “охопив” світ, кількість інноваційних розробок постійно зростає, у тому числі значного поширення набувають інновації в маркетингу та менеджменті, і, як свідчить практика, саме підприємства – інноватори стають лідерами у своїх галузях. Отже, маркетингові інновації, залишаються основними чинниками конкурентоспроможності підприємств. Вміння виявити щось нове у звичному, відкрити його перспективу, швидко впровадити у діяльності підприємств – ось основні завдання, які стоять перед керівниками фірм та організацій. Визначення перспективних напрямків маркетингового інноваційного процесу, формування середовища, сприйнятливості до інновацій, координування зусиль являються сутністю системи управління ринковою діяльністю.

Література

1. Економіка підприємства: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципл./[Г.О. Швиданенко, Н.П. Гончарова, О.Г. Мендрул та ін.]; за заг. ред. Г.О. Швиданенко. – К.: КНЕУ, 2010. – 364 с.
2. Портер М. Стратегія конкуренції / Портер М. – Пер. с англ. – К.: Основи, 1998.

References

1. Ekonomika pidpriemstva navchalno-metodichni posibnik dlea samoctsynogc vivchennya dis.[G.O. Shvidanenko, N.P.Goncharova, O.G. Mendrul]; za zag. red. G.O. Shvidanenko. – K.: KNEU, 2010 -364c/
2. Porter M . Strategia konkurentcii/ Porter M. M. – Per. s angl. – K.: Osnovi, 1998

УДК 330.341

e-mail: elena.k1810@ukr.net

Криворучкіна Олена Володимирівна
к.г.н., доцент кафедри економіки та підприємництва ДВНЗ «Київський національний економічний університет», Україна

Kryvoruchkina Olena
Ph.D., Associate Professor, SHEE “Kyiv National Economic University named after Vadim Hetman”, Ukraine

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКИХ МЕТАЛУРГІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ

PRIORITY DIRECTIONS OF DEVELOPMENT OF UKRAINIAN METALLURGICAL ENTERPRISES

Анотація.

Оцінено продуктивний портфель та технологічний стан українських

Annotation.

The product portfolio and technological state of Ukrainian metallurgical enterprises are assessed.

металургійних підприємств. Обґрунтовано пріоритетні напрями їх розвитку на основі сучасних технологічних трендів та концепції «Індустрії 4,0»

Ключові слова: металопродукція, металургійні підприємства, цифрові технології

Grounded the priority directions of their development on the basis of modern technological trends and the concept "Industry 4.0"

Key words: metal products, metallurgical enterprises, digital technologies

Проблематика розвитку українських металургійних підприємств на вітчизняному та світовому ринку сталі традиційно знаходиться в «епіцентрі» уваги науковців та бізнес-практиків, зокрема, О. Борисенко, В. Ковалю, В. Нусінова, О. Смірнова, Т. Пуліної, А. Турило та ін. При цьому варто зазначити, що інноваційно-інвестиційні аспекти цього питання зосереджені, в першу чергу, на бажаних напрямках підвищення рівня технологічної конкурентоспроможності: відмова від доменного виробництва, максимально повний перехід на електрометалургійний спосіб отримання, кардинальна і повномасштабна модернізація виробництва і т. д. Визначаючи перспективність та об'єктивну необхідність цих напрямів, доцільно відзначити, що на сьогодні можливості вітчизняних металовиробників щодо їх практичної реалізації обмежені внаслідок сукупності причин технічного, технологічного, організаційного характеру, що накопичувалися протягом десятиліть. Це зумовлює доцільність обґрунтування тих напрямів технологічного розвитку, які можуть поступово впроваджуватися на українських металургійних підприємствах вже сьогодні.

Однією з ключових проблем досліджуваних підприємств є структура продуктового портфелю, що характеризується низькою часткою продукції з високим рівнем доданої вартості (табл. 1).

Таблиця 1

Структура реалізованої продукції українських металургійних комбінатів

Підприємство	Вид продукції	Роки					Роки				
		2013	2014	2015	2016	2017	2013	2014	2015	2016	2017
		у натуральному вимірі, %					у грошовому вимірі, %				
ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг»	Концентрат	29,6	29,3	-	-	-	6,6	5,7	-	-	-
	Чавун	-	-	12,1	7,1	13,9	-	-	7,1	5,4	9,6
	Прокат	70,4	70,7	87,9	92,9	86,1	93,4	94,3	92,9	94,6	90,4
ПрАТ «МК «Азовсталь»	Сляби	68,7	69,8	73,0	73,3	70,1	52,0	52,6	53,3	57,8	53,8
	Сталеві листи	17,6	19,1	17,6	17,6	19,9	25,6	29,2	28,9	26,2	29,0
	Прокат	13,6	11,0	9,4	9,1	10,0	22,4	18,2	17,8	16,0	17,2
ПрАТ «ММК ім. Ілліча»	Агломерат	63,7	56,3	45,9	43,6	49,5	13,9	14,5	15,5	11,8	14,2
	Чавун	31,4	20,3	17,2	18,4	20,2	12,1	16,2	18,2	19,7	19,8
	Сляби	13,6	12,2	11,8	13,2	15,0	5,2	6,2	3,6	2,1	6,9
	Прокат	22,2	17,2	13,8	15,8	15,4	68,8	63,1	62,7	66,5	59,1

Статистичні дані свідчать, що лише ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» орієнтований на реалізацію металопрокату, у структурі продукції інших комбінатів переважають напівфабрикати окремих металургійних переділів. Це загрожує втраті позицій українських підприємств на світовому ринку металопродукції внаслідок як правових обмежень, так трансформації споживчого попиту. Так, навесні 2018 р. Д. Трампом введено мито на імпортований чавун та сталі для підтримки національних виробників. Доцільно зазначити, що лише у 2017 р. Україна експортувала до США продукції, що підлягає під нові санкції на суму близько 180-190 млн дол. Крім того, сучасний ринок металопродукції характеризується зростанням попиту не лише на продукцію кінцевих металургійних переділів, а й на унікальність і високий рівень кастомізованості сортаменту зі сплавів із заздалегідь визначеними властивостями.

Вищезазначене зумовлює виключну увагу до інноваційного оновлення виробничих потужностей, в першу чергу, прокатного виробництва. В цілому, низький технологічний рівень українських металургійних комбінатів визначається наступними показниками: коефіцієнт придатності основних засобів становить на різних підприємствах 30-50%; частка устаткування, що відповідає світовим аналогам складає лише 20%; енергомісткість української металургії на 30% перевищує значення зарубіжних меткомбінатів [1, с. 34]. Технології безперервної розливки сталі, які на сьогодні дозволяють отримувати 93% всієї світової сталі, на вітчизняних комбінатах становлять лише 20%.

Низький техніко-технологічний рівень виробництва унеможливорює кардинальну модернізацію та визначає доцільність його поступового інноваційного оновлення із широкомасштабним впровадженням технологічних можливостей концепції «Індустрія 4,0»:

- цифровізація основного металургійного устаткування - створення цифрових двійників доменних і конверторних печей та прокатних станів, що дозволяє координувати їх роботу, особливо у періоди нестабільного попиту на металопродукцію, ресурсних обмежень та принципово змінює традиційні можливості забезпечення ефективності металургійних переділів [2, с. 26].
- акумулювання масивів даних на основі *BigData* задля підвищення оперативності управління виробництвом, що дозволяє мінімізувати витрати ресурсів та значно підвищити продуктивність устаткування [3].
- поступова роботизація металургійного виробництва - розширення можливостей безлюдного виробництва під управлінням штучного інтелекту: безпілотна кранова техніка, зняття проб сталі з агрегатів тощо [4];
- промисловий інтернет речей (*Internet of Things*) - забезпечує поєднання цифрової та фізичної реальності, що дозволяє трансформувати традиційний інструментарій управління ланцюгами поставок.

Реалізація вищезазначених напрямів дозволить прискорити впровадження прогресивних технологій металургійного виробництва, зокрема, інноваційних технологій які розширюють можливості використання руд низького сорту та не коксованого вугілля, переробки відходів (доменних шлаків та залізородних відвалів), поглинання та утилізації сухого пилу та технологічних газів.

Впровадження цифрового виробництва, трансформація процесів створення споживчої цінності, кастомізація пропозиції металопродукції забезпечується скоординованою роботою не лише в рамках окремих компаній та холдингів, а й ефективним міжорганізаційним співробітництвом на основі врахування як світових трендів технологічного розвитку, так і особливостей національних виробників. Передумовами реалізації вищезазначених пріоритетних напрямів розвитку українських металургійних підприємств є високий досвід роботи, потужна наукова база, високоефективні платформи підвищення кваліфікації персоналу.

Література:

1. Вишнеvsька К.В. Оцінювання адаптації гірничо-металургійних підприємств України / К.В. Вишнеvsька // Фінансовий простір. – 2018. – № 2(30) – С. 25-37.
2. Игнатенко Т. Новые возможности российской металлургии на глобальном рынке / Т. Игнатенко, Н. Николаев // Металоснабжение и сбыт. – 2018. - № 7-8 - С. 26.
3. Потенциал больших данных: BigData в сталлургии [Електронный ресурс]. – 16.03.2018 .- URL: [http:// www. up-pro.ru/library/information_systems/production/bigdata-nlmk.html](http://www.up-pro.ru/library/information_systems/production/bigdata-nlmk.html)
4. Четвертая индустриальная революция и металлургия: мнение профессионалов [Электронный ресурс]. – 11.07.2017.- URL: [http:// www. up-pro.ru/library/information_systems/production/bigdata-nlmk.html](http://www.up-pro.ru/library/information_systems/production/bigdata-nlmk.html)

References:

1. Vishnevskaya K.V. (2018) Otslnyuvannya adaptatsiyi gIrnicho-metalurgIynih pIdpriEmstv UkraYini. FInansoviy prostIr . # 2(30).
2. Ignatenko T., N. Nikolaev (2018) Novyie vozmozhnosti rossiyskoy metallurgii na globalnom rynke . Metalosnabzhenie i sbyt. # 7-8.
3. Potentsial bolshih dannyih: BigData v etallurgii (2018) [Elektronnyiy resurs]. – URL: http://www.up-pro.ru/library/information_systems/production/bigdata-nlmk.html
4. Chetvertaya industrialnaya revolyutsiya i metallurgiya: mnenie protsessionalov (2017) [Elektronnyiy resurs]. –URL: http://www.up-pro.ru/library/information_systems/production/bigdata-nlmk.html.

УДК 65.01

Кузьомко Володимир Миколайович

канд. екон. наук, доцент кафедри економіки і підприємництва ЗВО «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», Україна

e-mail: VKuzemko@ukr.net

Kuzomko Volodymyr

Ph.D., Associate Professor, SHEE “Kyiv National Economic University named after Vadim Hetman”, Ukraine

**БЛОКЧЕЙН-ТЕХНОЛОГІЯ:
СУТНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
ЗАСТОСУВАННЯ В БІЗНЕСІ**

**THE BLOCKCHAIN-
TECHNOLOGY: ESSENCE AND
PERSPECTIVES OF APPLICATION
IN BUSINESS**